

J. BAUDRILLARD

Není dnes nic méně jisté než sex, poté co se o něm začalo volně mluvit. Není dnes nic nepřesnějšího než touha, když se namnožily její podoby.

V oblasti sexu je proliferace blízka naprosté ztrátě. V tom spočívá tajemství tohoto dražebního zvyšování ceny výroby sexu, pohlavních znaků, hyperrealismus rozkoše, obzvláště ženské. Princip neurčitosti byl vztažen na smysl sexu stejně jako na smysl politiky a ekonomie.

Stav osvobození sexu je také stavem jeho indeterminace. Už žádný nedostatek, žádné zákazy, žádná omezení. To je ztráta veškerého referenčního principu. Ekonomický smysl je udržován chudobou, je zpochybněn při realizaci překážky, spočívající ve zrušení přízraku chudoby. Také touha se udržuje nedostatkem. Pokud se celá převádí v poptávku, pokud se technicky analyzuje bez omezení, stává se nereálnou, protože bez imaginárních veličin je rozeseta všude, v podobě generalizované simulace. Přelud touhy straší realitu vyhynulým sexem. Sex je všude, s výjimkou sexuality (Barthes).

Přechod k ženství v sexuální mytologii děje se současně s přechodem určitosti ke všeobecné neurčitosti. Femininní se nenahrazuje maskulinním jako náhrada jednoho pohlaví druhým, jako strukturální inverze. Tyto

polarity jsou zaměňovány jako konec determinované reprezentace pohlaví, jako kolísání zákona, který řídí pohlavní odlišnost. Vzestup femininního sexu odpovídá vyvrcholení slasti a katastrofě principu reality sexu.

Tedy ženskost je tentokrát uchvacující ve smrtelné konjunktuře hyperreality sexu, tak jako byla kdysi, ale právě opačně, v ironii a svůdnosti.

Freud měl pravdu: existuje pouze jedna sexualita, jediné libido – maskulinní. Sexualita má tuto silnou, diskriminující strukturu, soustředěnou na falus, kastraci, jméno otce, potlačení. Žádná jiná není. Nic nepotvrzuje sen o jiné, nefalické, bezpříznakové, bezbariérové sexualitě. Uvnitř této struktury nic nenasvědčuje směřování ženskosti na druhou stranu závory a směřování pojmů – struktura buď zůstává stejná: všechno ženské je pohlcováno mužským, nebo se rozpadá a pak už není ani ženskost, ani mužskost: nastává nulový stupeň struktury. Dnes právě toto probíhá simultánně: erotická polyvalence, větvení, difrakce a uchýlení, zesílení libida – všechny mnohonásobné varianty jedné osvobodivé alternativy, vzešlé z pomezí psychoanalýzy, osvobozené od Freuda nebo z pomezí touhy, osvobozené od psychoanalýzy, všechno se sdružuje na pozadí rozrušeného sexuálního paradigmatu směrem k nerozlišenosti struktury a k její možné neutralizaci.

Léčka pro to, co je femininní, je nastražena sexuální revolucí, aby past sklapla a uzavřela ženskost v této struktuře, v níž je odsouzena buď k negativní diskriminaci, pokud je struktura silná, nebo ke směšnému vítězství v oslabené struktuře.

Ženskost je jinde, byla vždycky jinde: to je tajemství její moci. Jako se řeklo, že věc trvá, protože její existence neodpovídá její podstatě, je nutné vyslovit, že žensství je svůdné proto, že nikdy není tam, kde si myslí, že je. Není ani v celé té historii utrpení a útlaků, která se žensství podsouvá – dějinná kalvárie žen (disimulační

zastírání). Bere na sebe roli služebnosti právě v této struktuře, ke které je přidělena a potlačována a v níž sexuální revoluce žensství začala vydělovat a ještě dramatictější potlačovat – ale jakou to spikleneckou úchylnou (koho, ne-li právě mužského principu) nám podsouvá víru, že právě takové byly dějiny ženského principu. Potlačování spočívá právě v tom, v útržcích sexuálního a politického sužování žen, ve vylučování celého ostatního světa jejich moci a svrchovanosti.

Existuje jedna alternativa sexu a moci, která nemůže být rozpoznána pomocí psychoanalýzy, protože její axiomatika se zakládá na sexualitě a bezpochyby pochází z jejího femininního řádu, chápaného mimo opozici mužskost/ženskost – podstatou je maskulinní, účelovým určením sexuální a tato opozice nemůže být proto přeracena, aniž by tak přestala existovat.

Síla žensství je ve svádění.

Úpadek psychoanalýzy a sexuality jako pevné struktury, její sestup na úroveň molekulárního a *psy-*vesmíru (který je jejich definitivním vysvobozením) ponechává možnost ke vstupu jiného světa (paralelního v tom smyslu, že se nikdy nespojí), a ke svým interpretacím už nepoužívá terminologického aparátu psychiky a psychologie. Už žádná potlačování a nevědomí, ale hra, výzva, duely a strategie zdánlivosti. V mluvě svádění – ale nejspíše ze všeho ne ve výrazech struktury a distinktivních opozic, ale v pojmech svůdné reverzibility – vstupuje vesmír, v němž femininní není v opozici k maskulinnímu, ale jako to, co *svádí* mužský princip.

Femininní ve svádění není ani příznakové, ani bezpříznakové. Nezastírá „autonomii“ touhy a slasti, autonomii těla, řeči nebo písma, kterou teoreticky ztratilo (?), nedovolává se své pravdy, svádí.

Tato svrchovanost svádění je označována jako femininní z pouhé konvence, z té, která tvrdí, že sexualita je esenciálně maskulinní, ale podstatné je to, že tato forma

vždycky existovala – pokoutně naznačující, že ženství jako takové není ničím, že nikdy „nenastalo“, že nikdy není tam, kde nastává (tedy v žádném feministickém požadavku) – a že neexistuje v žádné perspektivě psychické nebo biologické bisexuality, ale jediné v transsexualitě svádění, kterou se veškerá sexuální organizace snaží oklešťovat, zvláště pak samotná psychoanalýza, na základě poučky, že jiná struktura než struktura sexuality neexistuje, což ji činí konstitutivně neschopnou mluvit o dalších věcech.

Co vlastně staví ženy v jejich protestních hnutích do opozice k falokratické struktuře? Autonomie, rozdílnost, specifická touha a slasti, jiné možnosti zacházení s jejich tělem, řeč, psaní – *nikdy svádění*. Pociťují před ním stud, jako před nepřírozeným vystavováním těla, jako by to byl úděl poroby a prostituce. Nepochopily, že *svádění je ovládnutím symbolického vesmíru, zatímco moc je ovládnutím reálného světa*. Svrchovaná vláda svádění nemá žádné společné rozměry s državami politické nebo sexuální moci.

Feministické hnutí uzavřelo s řádem pravdy podivné a kruté spojenectví. Svádění je poraženo a zavrženo jako záměrné překroucení pravdivé výpovědi o ženě, výpovědi, která je neodvolatelně vepsána v jejím těle a touze. Jako by se tak vymazalo jedním tahem nezměrné privilegium ženskosti, v němž nikdy nemůže dosáhnout pravdy v tom smyslu, že zůstává absolutní panovnicí na území zdánlivosti. Imanentní výkonná moc svádění, v níž se vše stává rukojmím jeho pravdy, v němž vše vstupuje do hry, do hry čirých zdánlivostí, a tam maří obratem ruky všechny systémy smyslu a moci. Obrací zdánlivosti v ně samotné, rozehrává tělo jako zdání, nikoli jako hloubku touhy – všechny zdánlivosti jsou reverzibilní – jediné na této úrovni jsou systémy křehké a zranitelné – smysl je zranitelný jediné kouzelnickým trikem. Nepochopitelné zaslepené popírání této moci,

která se silou vyrovná všem ostatním, protože je všechny dokáže zvrátit prostou hrou, *strategií zdání*.

Anatomie, to je osud, řekl Freud. Můžeme se podívat na tím, že odmítání tohoto osudu feministickým hnutím, osudu definovaného falicky a zpečetěného anatomicky, otevírá alternativu, která fundamentálně zůstává anatomická a biologická:

„Volba ženské rozkoše spočívá pouze ve dvou možnostech aktivity klitoridní a pasivity vaginální. Rozkoš vaginálního laskání nemůže být nahrazena laskáním klitorisu. Jedna i druhá spolupůsobí nezaměnitelným způsobem ve slasti ženy... stimulace řader, doteky na vulvě, pootevřené rty, reflexní odraz tlaku v zadním okolí vagíny, dotýkání děložního hrdla atd. jenom proto, aby byla vyvolána jedna určitá rozkoš, specificky ženská.“

(Luce Irigarayová)

Slova ženy? Vždycky řeč anatomie, vždycky řeč těla. Ženská zvláštnost v oddělenosti erogenních zón, v decentralizované erotogenitě, rozptýlená polyvalence slasti a transfigurace celého těla v rozkoši: to je leitmotiv, který probíhá celou sexuální a femininní revolucí, ale také veškerou naší kulturou těla, od Anagramů Hanse Bellmera k mašinstickému větvení Deleuzovu.

Otázka těla je neustále pojednávána ne-li anatomicky, alespoň organicky a erogenně, jako by slast, v tříštící se a metaforické formě, byla osudovým určením a touhou přirozeného projevu funkčního těla. Ze dvou věcí jedna: buď je tělo pouhou metaforou (o čem jiném vypovídá sexuální revoluce a celá naše kultura, která se stala tělesnou?), nebo potom jsme, se vši mluvou těla, s touto ženskou řečí, vstoupili s konečnou platností do svého anatomického osudu, do anatomie jako osudového určení. S Freudovou formulací si to neprotiřečí.

Nikde a v ničem není kladena otázka svádění, čaro-

vání s tělem, nikoliv s touhou, otázka těla svedeného, těla určeného ke svádění, těla násilně odehnaného od pravdivosti, od etické pravdivosti touhy, která nás děsí – pravdy závažné a hluboce náboženské, do níž se tělo dnes vtěluje a v níž je svádění stejně proklínané a čarodějnické, jako bylo pro dřívější náboženství. Nikde nenarážíme na položený problém těla, odsouzeného ke zdání.

Neboť jedině svádění se staví do radikální opozice proti anatomii jako osudovému určení. Jedině svádění rozlamuje rozlišující sexualizaci těl a nevyhnutelný následek falické ekonomie.

Každé hnutí, které chce vyvrátit systémy z úrovně jejich infrastruktury, je naivní. Svádění je daleko inteligentnější, děje se jakoby spontánně, s blikotavou zřetelností – nemusí se dokazovat, nemusí se zakládat – je bezprostředně tam, v překroucení všech domnělých hlubokých tajemství reality, psychologie, anatomie, pravdy a moci. Svádění ví, a to je zase jeho tajemství, že *není anatomie*, že není psychologie, že psychologie neexistuje a že všechny konvenční znaky jsou reverzibilní. Svádění nic nenáleží, vyjma zdánlivostí – všechna moc se mu vymyká, ale tím všechny znaky převrací. Kdo se mu může postavit?

Jediná skutečná sázka: v panující strategii zdánlivosti proti síle bytí a reality. Ve hře bytí proti bytí, pravdivosti proti pravdivosti není hráčů, v tom spočívá válečná lest rozvracení základů, ve které se používá lehká manipulace zdáním.

Neboť také žena je zdáním. Ženství jako zdánlivost způsobilo propad do hlubin mužství. Namísto toho, aby se ženy bránily „urážlivé“ formulaci, udělaly by lépe, kdyby z této skutečnosti vycházely, kdyby se nechaly svést, neboť v tom spočívá tajemství jejich moci, zatímco jenom ztrácejí, když staví proti hlubinám mužství hlubiny ženství.

Kdybychom chápali ženství jako povrchovost, která se staví proti mužskému jako hlubokému, nebyli bychom přesní. Femininní je zde nerozlišeností povrchu a hloubky. Nebo netečným vztahem mezi autentickým a navozeným. Řekla to Joan Riviérová v článku „Feminita jako přestrojení“ (La Psychanalyse, č. 7) jako základní poučku, která v sobě zahrnuje celé svádění: „Ať je ženskost autentická nebo povrchní, je to v základu totéž.“ Toto mohlo být vyřčeno pouze ženským principem. Mužský uznal spolehlivou diskriminaci a absolutní kritérium pravdomluvnosti. Mužský princip je určitý, ženský je neřešitelný.

Tato poučka se týká jak ženskosti, tak samotného rozlišení autentického a navozeného, pro které neplatí žádné základy. Vzdáleně připomíná poučku, která definuje simulační prostor: v něm také neexistují možné distinkce mezi skutečností a modely, není tam jiná realita kromě té, která je vytvářena simulačními modely, tedy neexistuje jiná ženskost než ženskost zdánlivostí. Simulace je stejně neřešitelná.

Tato podivná shoda ukazuje na dvojznačnost femininního: jako na matematický výrok o stejných mocnostech simulace a jako na jedinou možnost, jak z této fingované skutečnosti vyjít – do svádění.

Věčná ironie obce

*Toto ženství,
ta věčná ironie obce.*
Hegel

Ženství jako princip neurčitosti.

Rozkolísává sexuální póly. Není protipólem mužnosti, to ono ruší distinktivní opozici a následně samotnou sexualitu, tedy tu, která se historicky vtělila do maskuliní falokracie, tu, která se nazítrí může převtělit do ženské falokracie.

Pokud je ženskost principem neurčitosti, pak tam, kde je neurčitost nejvyšší, tam ženskost ztrácí jistotu o sobě: ve hře ženskosti.

Transvestismus. Transvestité nemilují ani homosexuály, ani transvestity, ale způsob nerozlišenosti pohlaví. Půvab, kterým okouzlují také sebe, pochází z pohlavní rozkolísanosti, a ne z přitažlivosti dvou pohlaví, jak je zvykem. Ve skutečnosti nemilují ani muže/muže, ani ženy/ženy, ani ty, kteří se definují redundantně jako by byli

pohlavně odlišní. Aby biologická bytost byla definována pohlavím, musí se zdvojit znaky. Zde se znaky oddělují, pohlaví v pravém slova smyslu neexistuje a zamilovanost transvestitů je způsobena tím, že jsou rozvášněni hříčkou znaků, *sváděním znaků samotných*. Všechno je otázkou nalíčení, divadla, svůdného okouzlení. Vypadají, jako by byli posedlí sexem, ale v první řadě jsou posedlí hrou, a pokud se jejich sexuální život jeví vynalézavější než náš, pak proto, že ze sexu dělají totální hru, gestickou, smyslovou, rituální, exaltovanou invokaci, ale ironickou.

Zpěvačka *Nico* působí tak krásně, protože ženství hraje absolutně. Má v sobě něco navíc, víc než krásu, něco jemného, co z ní vyzařuje, rozlišenou svůdnost. Bylo velkým rozčarováním, když jsme se dozvěděli, že byla falešným transvestitou, skutečnou ženou, hrající transvestitu. Je to způsobeno tím, že žena/ne-žena, pohybující se v těchto znacích, může ve svém svádění dojít dál než opravdová žena, s jistotou usazená v pohlavní příslušnosti. Jenom transvestita může fascinovat neomylně, protože je to fascinace svůdností, nikoli sexem. Uhrančivost se vytrácí, když skutečné pohlaví začne vysvítat nebo nastupuje jiný druh touhy, ale nejspíše nikoli zdokonalením svádění, které nemůže být dokonalostí triku.

Svádění je vždycky zvláštnější a jemnější než sex, a právě jemu připisujeme nejvyšší hodnotu.

Transvestismus se nezakládá na bisexualitě a netřeba tam hledat jeho základy. Je smíšený, nebo ambivalentní, nebo nedefinovatelný, nebo invertní, jak ve smyslu pohlaví, tak pohlavních znaků, které jsou ještě skutečné; podává tak svědectví ještě o jedné psychické skutečnosti sexu. Sexualita je zatemněna, definice ještě existuje. Tato hříčka není perverzní. Perverzní je to, co zaměňuje rovinu pojmů. Zde nejsou žádné pojmy, které by bylo možno převrátit, zde jsou jen znaky ke svádění.

Nemusíme už dále pátrat v nevědomí a v „latentní homosexualitě“. Samotná stará kasuistika latence je produktem *sexuální* představy povrchu a hloubky a implikuje symptomatické možnosti nebo poopravený smysl. *Zde není nic latentního*, všechno problematizuje samotnou hypotézu skryté a určující instance pohlaví, hypotézu vnitřní hry fantazmat, která by ovládala povrchovou hříčku znaků – všechno se odehrává v závratí této reverze, v této transsubstanciaci sexu do znaků, a to je tajemství všeho svádění.

Možná, že schopnost transvestity svádět pochází přímo z parodie, parodie sexu v přehánění významovosti sexu. Také prostitute transvestitů má jiný smysl než prostitute žen. Je bližší onomu neutrálnímu, posvátnému, dávnému (posvátnému statutu hermafrodita). Spojuje kosmetické líčení a divadlo jako rituální a parodickou okázalost sexu, který neobsahuje vlastní slast.

Samotné svádění se tak stává dvojníkem parodie, kde se proměňuje v ukrutnost vůči ženskému, což umožňuje interpretaci jako osvojení si svůdnické výzbroje ženy mužem. Transvestita by pak reprodukoval situaci původního válečníka, který jedině je okouzlující – žena není ničím (viz fašismus a jeho náklonnost k transvestismu). Ale není to spíš anulování než adice pohlaví? A neruší mužství tímto výsměchem ženskosti svůj statut a své výsady, aby se stalo kontrapunktickým prvkem rituální hry?

Na každý způsob není tato parodie ženskosti tak krutá, jak se má za to, protože je parodií ženství *takového*, jak ho *chápu muži* a jak ho také režírují, samozřejmě ve své přebujelé fantazii. Překračovaná ženskost, degradovaná, parodická (barcelonští transvestité si nechávají knírky a vystavují na odív chlupatou hrud'), vypovídá o tom, že v této společnosti je ženství pouhým souborem znaků, jež muži mohou převleky zesměšnit. Přepjaté simulování ženství vypovídá o tom, že žena je pouhým vzorem mužské simulace. Je to výzva k souboji, hozená

ženskému modelu v průběhu ženské hry, je to vyzvání ženě/ženě prostřednictvím ženy/znamu, a je docela možné, že toto opovržení, živoucí a simulované, přehrávané na hranici mámení, které si pohrává a maří současně na hranici dokonalosti mechanismy ženskosti, třebaže v ideopolitických požadavcích formulovaných jasně a radikálně, přece ženskosti „odcizené ve svém bytí“. Říká se tím, že ženskost nemá bytí (přirozenost, vlastní styl, vlastní slasti, ba ani, jak pravil Freud, specifické libido). Proti celému slídění po ženské autenticitě, ženském výrazu atd., se touto hrou transvestismu říká, že žena není ničím, a v tom že spočívá její síla.

Tato odpověď je důvtipnější než frontální popření kasrační teorie feminismem. Transvestismus naráží na osudovost, neformulovanou anatomicky, ale symbolicky, která zatěžuje celou teoretickou sexualitu. Obrat v tomto zákoně může spočívat jen v *parodickém řešení*, v přepjatosti znaků ženskosti, v reprodukci znaků, které ukončí všechny neřešitelné problémy biologie a metafyziky pohlaví – make-up není ničím jiným: triumfující parodie, řešení výstřelkem, hypersimulace na povrchu simulace vnitřní, což je zákonitostí symbolického zákona kastrace – transsexuální hříčkou svádění.

Jako ironie vyumělkovaných postupů – přitažlivost nalíčené nebo prodejné ženy, která zvýrazní určitý rys, aby byl něčím víc než znakem a touto praxí chce, nikoliv jako faleš v opozici ke skutečnosti, ale ještě falešnější než faleš, ztělesňovat vrchol sexuality a souběžně v čase se nechat pohlcovat v simulaci. Ironie je vlastní podstatnému chápání ženy jako idolu nebo sexuálního objektu, čímž končí, vlastním přičiněním v uzavřeném zdokonalení, hra pohlaví, a muž, pán a vládce *sexuální reality*, je odkázán ve své transparenzi k imaginárnímu subjektu. Ironická síla objektu, kdy žena svým povýšením do stavu subjektu prohrává.

Celá mužská síla je silou produkce. Všechno, co se děje, žena dějící se jako žena, spadá do rozsahu rejstříku

mužské síly. Jedinou neodolatelnou silou ženskosti je inverzní síla svádění. Nic jí není vlastní, nic si nebere za své, pouze anulování síly produkce. Ale tu anuluje vždycky.

Ale existovala někdy skutečná falická moc? Celé dějiny onoho patriarchálního dominování, falokracie, odvěkého privilegia mužství, jsou možná jenom dějiny převyprávěné naruby. Začalo to směřováním žen v primitivních společnostech, což se nesmyslně interpretuje jako první stadium pojetí ženy jako předmětu. Všechno, co se samo vypráví nad tím, univerzální rozprava o nerovnosti pohlaví, leitmotiv rovnostářské a revoluční modernosti, a co je dodnes posilováno veškerou energií *ztracené revoluce* – všechno je to jenom jedno kolosální nedorozumění. Obrácená hypotéza je dokonale přijatelná, a z jistého pohledu daleko zajímavější – vychází z poznání, že ženství nikdy nebylo opanováno, vždycky dominovalo. Ženství nikoliv jako přesné pohlaví, ale jako transverzální, příčná forma všech pohlaví a veškeré moci, jako skrytá a životaschopná forma bezpohlavnosti. Jako výzva k souboji, jehož pustošení jsou stále patrná v celém rozsahu sexuality – výzva k souboji, který dnes jako svádění byl vždycky vítězný.

V tomto smyslu bylo potom mužství vždy jenom reziduem, druhotnou a zranitelnou formací, kterou je nutno chránit formou oktrojování, omezování, institucemi a kouzly. Falická pevnost nese jako tvrz všechny znaky bojového opevnění, což se stává slabostí. Žije pouze uvnitř hradeb manifestované sexuality, v konečnosti pohlaví, které se vyčerpává reprodukcí nebo slastí.

Můžeme také vycházet z hypotézy, že ženství je jediným pohlavím a mužství existuje jedine díky nadlid-skému úsilí. Chvilka nepozornosti a znovu se navrátí do ženství. V tom by spočívala definitivní výsada ženství, konečný handicap mužnosti – vidíme výsměch tomu osvobozovacímu úsilí jednoho, aby byla zasažena slabina druhého v jeho výkonné moci, a v tomto stavu věci

jsme všichni výstřední, paranoidní, rozporuplní a hlavně unavení, protože je to stav maskulinní.

Bájná tematická sexuální látka na rubu falické fabulace, v níž je to žena, kdo se odděluje od muže – v inverzi muž vyplývá z ženy jako výjimka. Fabulace, která by snadno posilovala Bettelheimovy analýzy v *Symbolických zraněních* (*Symbolic Wounds*): muži dokázali zřídit své instituce a vytvořit vlastní mocenské struktury teprve jako překážku původní svrchované moci ženy. Hnací silou nebyl záľusk penisu, ale naopak žárlivost muže na plodivou sílu ženy. Tato ženská výsada je nerasmazatelná, proto musel být vymyšlen za každou cenu odlišný řád společenský, politický a ekonomický, a to maskulinní, v němž by bylo toto originální mocenské právo překryto a poníženo. V rituálním smyslu jsou způsoby osvojování si znaků opačného pohlaví založeny maskulinně: nařiznutí, mrzačení, opatrování umělé vagíny, hníždění na vejcích atd.

Všechno, co zde bylo uvedeno, nasvědčuje tomu, že možnost existence jiné, protismyslné hypotézy (která je vždycky zajímavější než obecně přijatá hypotéza), která však pouze obrací pojmy, a stejně tak v tomto obrácení představuje ženství jako původní podstatu, jako jistý druh antropologické infrastruktury a jako inverzní anatomickou determinaci, avšak ve stejném pojetí osudového určení – že tedy s touto hypotézou přichází další prohra díky „ironii ženství“.

Ironie se vytrácí, pokud je ženství nastoleno jako pohlaví, a zejména a zvláště, pokud se takto demonstruje fakt útlaku. Věčná iluze humanistického osvícenství, ve kterém se hlásá osvobození znevolněného pohlaví, poddaných ras a nevolnických tříd, setrvává ve stejných pojmech tohoto otroctví. Kéž by ženství jako pohlaví získalo co mu náleží! Absurdní, pokud se tento problém nepředkládá ani v pojmosloví sexu, ani v pojmosloví moci.

Právě ženství nespočívá ani v řádu, ani v rovnocennosti, ani v hodnotové veličině. Je tedy v rozměrech mo-

ci neřešitelné. Není tedy podvrtné, ale reverzibilní. Naopak to je moc, která je řešitelná ve vratném principu ženství. Jde tedy o nedořešenost a neurčitost ve „faktech“ vědění, které, ať už jako femininní nebo maskulinní, opanovalo během století jiné vědění (ještě jednou připomínám, výchozí myšlenka utlačovaného ženství spočívá na karikujícím falokratickém mýtu); naopak je jasné, a to i v oblasti sexuality, že reverzibilní forma převažuje nad formou lineární. Forma nepřipouštěná ve skrytosti převažuje nad formou dominantní. Forma se-dukativní převažuje nad produktivní formou.

V tomto smyslu se feminita dostává na stejný břeh jako šilenství. A to proto, že šilenství převažuje potají, že musí být normalizováno (mimo jiné díky teorii nevědomí). A to proto, že ženství převažuje potají, že musí být recyklováno a normalizováno (zejména v sexuálníms osvobození).

A v orgasmu.

Často zdůrazňovaným rysem útlaku žen je vydírání pomocí slasti, oloupení žen o schopnost slasti. To je očividná nespravedlnost, které se všichni zmocňují, aby ji napravili, okamžitě, podle schématu převzatého z vytrvalostních běžeckých závodů nebo jako v sexuální rallye. Slast na sebe vzala podobu požadavku a základního práva. Jako poslední výplod lidských práv se povznesla k důstojnosti kategorického imperativu. Nemorální je, když se tomuto požadavku protičeí. Tento požadavek však není jen opředen kouzlem kantovské finality bez konce. Je založen na řízení a automatickém ovládnutí touhy, a nikdo to nesmí ignorovat, stejně jako zákon.

Znamená to, že se nebere v potaz skutečnost, že slast je také reverzibilní, že může nabývat svrchované intenzity ve vlastní nepřítomnosti nebo v odpírání. Tehdy, když se sexuální vyvrcholení stává pochybné a přibližné, když vyvstává cosi, co může být označeno jako svadě-

ni nebo slast, nebo když se rozkoš stane záminkou jiné, více uchvacující hry, hry vášnivější – jak tomu bylo ve filmu *Říše smyslů* (*L'Empire des Sens*, rež. Nagisa Ošima), v němž sázka, prostřednictvím slasti, spočívala v dosažení konce, konce mimo orgasmus – souboj, který se odehrával v převedení na čistou operaci touhy, protože její logika je závratnější, protože teprve ona je vášní, zatímco všechno ostatní je pouhým instinktem.

Tato závrť může sehrát svoji úlohu v odmítnutí slasti. Kdo ví, zda ženy, aniž by byly „olupovány“, nesehrávají vítězně hru na právo pohlavní zdrženlivosti, pramenící z hloubi jejich neschopnosti slasti, anebo je to spíše nedůvěra k mužské slasti, že není tím, za co se vydává. Nikdo nedokáže odhadnout, ze kterých destruktivních hlubin může toto provokování pocházet, ani jaká všehoschopnost je mu vlastní. Muž, redukován na slast a uzavřen v hromadění rozkoše a dobývání, z toho nikdy nemůže vykročit.

Kdo je tedy vítězem této hry s rozmanitými strategickými postupy? Zdánlivě vítězí na celé čáře muž. Avšak není jisté, zda se na bitevním poli nevytratil a neuvízl, jako uvázl v přebírání moci, v určitém druhu úniku před bojem, kdy ho nemůže zachránit žádný logický kalkul ani akumulace, a nemůže se vymanit ani z tajného zoufalství nad tím, co mu uniklo. Muselo to skončit, a ženy ať se oddávají slasti. A tak se sahá k prostředkům, které je mají osvobodit a dát jim zakusit rozkoš – aby se učinila přítrž nesnesitelnému souboji, v němž se slast anuluje s konečnou platností v možné strategii nslasti. Orgasmus nemá strategii, orgasmus je energií, která hledá svůj ventil. Je tedy podřízena strategii, která by se dala použít materializovaně a v níž by touha byla taktickým prvkem. Tento problém je ústředním námětem libertinského pojetí sexuality 18. století, tématem děl De Laclose, Casanovy a de Sada (včetně Kierkegaardova ve *Svůdcově deníku*), kdy sexualita ještě byla ceremoniálem, měla rysy obřadnosti, rituálu a strategie,

předtím než se propadla do propasti pravdy, zjevené pohlavím, po nástupu psychologie a Lidských Práv.

Nyní tedy nastupuje éra pilulky a soudního výměru slasti. Konec práva na pohlavní zdrženlivost. Je třeba, aby se ženy chopily toho, co jim bylo vyvlastněno jako podstata, díky níž právě dokázaly vzdorovat celou spektrální šíří „chybných výkonů“, je třeba, aby provedly „racionální adopci“ pilulky. Odboj, který byl veden po celé generace ve školství, v lékařství, v sociálním zabezpečení, v práci. Odboj na základě hluboké intuice a předtuchy bezuzdného pustošivého řádění svobody, svobody projevu a svobody slasti. Žádná další výzva k souboji už napříště není možná, veškerá symbolická logika byla eliminována ve prospěch vydírání permanentní erekce (aniž by se bralo v potaz tendenční snížení vypočitatelného kursu slasti samotné?).

Pojetí „tradiční“ ženy nebylo poznamenáno ani potlačením, ani zákazem slasti. Tato žena cele spočívala ve svém postavení, nikterak porobeném, nikterak pasivním a vůbec nesnila o násilí svého budoucího „osvobození“. Jenom naivní představy ukazují v retrospektivě ženu, která byla po celou dobu odcizená, a potom ve své touze osvobozená. Tato vize v sobě obsahuje hluboké pohrdání, stejné, které je uplatňováno směrem k „odcizeným“ masám, o nichž se předpokládá, že nikdy nebyly schopny být něčím jiným než obelhávaným dobytčím.

Je snadné vytvořit obraz ženy odcizené v průběhu věků a otevřít před ním, dnes, pod návěštím revoluce a psychoanalýzy, brány touhy. Je to velmi prosté, a právě tak obscénní ve své jednoduchosti – co hůř: je to vlastním výrazem sexismu a rasismu, je to útrpná soustrast.

Ženskost našťestí nikdy neměla tuto podobu. Vždycky používala vlastní strategie, neustálé a vítězí strategie souboje (v převažující formě svádění). Je zbytečné oplakávat škodu a chtít ji napravovat. Je zbytečné hrát si na obránce slabého pohlaví. Je zbytečné, aby se všechno

vkládalo do hypotéčního úvěru osvobození a touhy, jejíž tajemství bylo ve 20. století odstraněno. Hry se vždycky odehrávají naprosto, se všemi kartami a trumfy, a to v každém okamžiku dějin. A muži nevyhráli, to už vůbec ne. To jenom nyní jsou ženy v období ztráty s falešnou kartou upřesněné slasti – ale to už je jiná historie.

Aktuální dějiny ženství v kultuře, která všechno vyrábí, v níž má každý svobodu projevu, svobodu slasti a svobodu scestnosti. Propagování ženství jako pohlaví (rovná práva, stejná slast), ženství jako hodnoty, se děje na úkor ženství jako principu neurčitosti. Celé sexuální osvobození spočívá ve strategii vnuceného ukládání práva, statutu a ženské slasti. Přexponování a režírování ženství jako pohlaví a orgasmu jako mnohonásobného důkazu sexu.

Porno to říká jasně. Jako triptych beanie zasvěcení, slasti a významovosti je porno propagací vydražďování ženského libida, a to jen proto, aby byla lépe pohřbena neurčitost a nejistota, která se vznáší nad „černým kontinentem“. Tady končí „věčná ironie obce“, o níž hovořil Hegel. Napříště bude žena vězet ve slasti a bude vědět proč. Veškeré ženství bude viditelné – žena emblémem slasti, orgasmus jako erb sexuality. Konec s neurčitostí, konec s tajemstvím. Právě nastupuje radikalismus ob-scénnosti.

Pasoliniho film *Salò aneb 120 dní Sodomy* – představuje skutečný soumrak svádění. Veškerá možnost zvratu tam byla odňata s neúprosnou logikou. Všechno tam je nevratně mužské a mrtvé. Komplicita, spojenecká promiskuita katanů a obětí při mučení vymizela. Je to bezduché týrání, zločinnost bez emocí, studená mašinizace. (Zřetelně zde vyniká, že slast je industriálním užíváním právem těl a že je v protikladu k veškerému svádění: slast je produktem těžebního dobývání, technologickým

produktem mašinérie těl, logistikou s využitím rozkoše, která jde přímo k svému cíli a tam se setkává jen se svým mrtvým objektem.

Tuto skutečnost nasvěcuje film pouze v dominantním maskulinním systému, v každém dominantním systému (který se tak stává maskulinním). Ženství ztělesňuje možnost zvratu, možnost hry a symbolické spoluúčasti. *Salò* představuje svět, naprosto očištěný od toho minima svádění, které vytváří možnost prozatímního odvolání nejen sexu, ale každého vztahu včetně smrti a ekonomické směny, založené na smrti (ve filmu *Salò*, stejně jako v dílech Sadových je směna smrti vyjádřená hegemonií sodomie). Je tak vyjevováno, že ženství není pohlavím v opozici k druhému, ale odkazem k plnoprávnému a plně výkonnému pohlaví, které má v pevném držení monopolu sexu: k mužskému, k jeho posedlosti čímsi jiným, k tomu pohlaví, pro něž je sex formou zbavenou kouzla, jakým je svádění. Toto je hra, sex je funkce. Svádění je rituál, sex a touha jsou přirozené. To, co se střetává v ženství a mužství, jsou dvě základní formy a ne nějaké biologické rozdíly nebo dětinská rivalizace moci.

Ženství není pouhým sváděním, je výzvou mužství, aby se stalo pohlavím, aby na sebe vzalo monopolu sexu a slasti, je výzvou k tomu, aby došlo k hranicím své hegemonie a dosáhlo až ke smrti. Pod tlakem této výzvy, která po celou dobu sexuálních dějin naší kultury neutu- chá, je dnes falokracie prolomena, namísto toho, aby dokázala znovu povstat. Je možné, že všechny naše představy o sexualitě se současně zhroutí, protože jsou založeny na koncepci falické funkce a na pozitivní definici sexu. Všechny *pozitivní formy* se silně přizpůsobují svým *negativním formám*, ale existuje smrtelná výzva *reverzibilní formy*. Každá struktura se dokáže vyrovnat s inverzí nebo subverzí, nikoliv s reverzí časových parametrů. Reverzibilní formou je svádění.

Nikoliv ovšem takové svádění, k jakému bývaly ženy historicky odkazovány v kultuře antických otrokyň v gynaeceích, v kultuře nalíčené přetvářky a krajkového vyžívání, kdy svádění procházelo stadiem zrcadla a domnělého obrazu ženy, kdy bylo územím rizika a sexuálních přelstivání (a kde se ještě uchovává, když jinde vymizelo, zejména ze zdvořilosti, jediného tělesného rituálu západní kultury). Naopak svádění jako ironická a alternativní forma, která rozvolňuje doporučené jednání pohlaví, v prostoru vymezeném nikoli touze, ale hře a souborji.

Z nejvšednější hry svádění vysvítá toto: ukrývám se, ty mě neobšťastníš, to já tě obšťastním a ukradnu ti tvoji slast. Hra pohyblivých písků, o níž by bylo možno předpokládat, že je něčím jiným než sexuální strategií. Spíše však strategií přemístění (*seducere*, lat.: zavést do ústraní, odvrátit z cesty), překroucením pravdy o sexu: pohrávat si není totéž co užívat si. Projevuje se v tom určitý druh svrchovanosti svádění jako vášnivého zaujetí a hry s pevným uspořádáním znaků, které jsou na dlouhou dobu promíchány zásahem tohoto reverzibilního a časově neomezeného řádu.

Okouzující vliv svádění je nadřazen křesťanským útěšlivým radostem těla. Měli bychom je považovat za přirozenou finalitu a šlíme z toho, že jí nedosahujeme. Láska však nemá nic společného s pudem kromě libidinózního designu naší kultury – milovat, to znamená chápat se výzvy a vstupovat do směny. Výzva jinému k vzájemné lásce – být sveden znamená vyzývat druhého k bytí (obviňovat ženu z neschopnosti nechat se svést patří k nejvychytralejším argumentům). Z tohoto hlediska perverze na sebe bere jiný výraz, dostává jiný význam: předstírat svedení, *předstírat že jsem sveden, ale nebyť*, a zůstat tak neschopen svedení.

Mezi zákonitostí svádění patří v první řadě nepřerušovaná rituální směna, přihazování na ceně v neuskutečnitelné dražbě, protože hranice mezi svůdcem a svá-

děným jsou stejně nečitelné jako hranice mezi vítězem a poraženým – a žádné válečné rozmezí neexistuje mezi vyzývatelem a tím, kdo miluje ještě více než já bych miloval jeho, pouze rozmezí smrti. Pohlavní zákonitost sleduje blízký a banální cíl, bezprostřední formu naplnění touhy, slast.

François Roustang v knize *Un destin si funeste* (*Neblahý osud*) na stranách 142 a 143 píše:

„V analýze se ukazuje, jakému extrémnímu nebezpečí se vystavuje muž, když uposlechne požadavku ženské slasti. Pokud žena svou touhou mění nezměnitelnost, v níž muž nemůže být vymežován, pokud se tato neměnnost stává samotným okamžitým a neomezeným požadavkem, pokud tyto požadavky nejsou v určité soudržnosti, muž je uvržen do téměř sebevražedné situace. Požadavek, který nenesne žádného odkladu, žádné omluvy, který je bezbřehý, co se týče trvání a intenzity, zároveň tříští pojem absolutna, jež představovala žena, ženská sexualita a ženské pojetí slasti... Ženská slast může být znovu zbožštěna, ale požadavek orgasmu, kladený určitou ženou, se kterou je muž spojen bez možnosti úniku, u něho vyvolává ztrátu orientačních bodů a ztrátu pocitu spojitosti... Pokud veškerá touha přechází do požadavku, svět je naruby a nastává výbuch. Toto je určitě také důvodem, proč naše kultura vštěpovala ženám, aby nic nežádaly a následně, aby po ničem netoužily.“

Co se myslí tou „touhou, která přechází do požadavku“? Týká se to ještě ženské „touhy“? Není v tom popsána typická forma šlenství, které s „osvobozením“ nemá mnoho společného? Co přináší toto nové a femininní konstelování neomezeného sexuálního požadavku, neomezaného vyžadování slasti? Dostáváme se k meznímu konečnému bodu, v němž se propadá celá naše kultura

a v němž se odkrývá, Roustang má pravdu, forma kolektivního sebevražedného násilí – která neplatí pouze pro muže, pro ženu rovněž, a všeobecně pro celou sexualitu.

„Odmítáme ty, kteří /é milují pouze ženy, ty, kteří /é milují pouze muže, ty, kteří /é milují pouze děti, (existují také gerontofilové, sadisté, masochisté, zoofilové). Vzdemula se nová, egocentrická a rafinovaná, bojovnost s požadavkem sexuálního rasismu, práva na sexuální jedinečnost. Odmítáme veškeré sektářství. Musím být misogynem, abych byl správným pederastem, musím být androfobní, abych byla správnou lesbičkou,... pokud musí být odmítány rozkoše noci, setkání, vlečné sítě náhody, abychom se násilí ubránili, znamená to, že se navrátíme ve jménu boje proti určitým tabu k jiným zákazům, jiné moralizaci, k dalším normám, k dalším klapkám na očích otroků...“

„V našem těle nepocítujeme jedno pohlaví nebo dvě, ale mnohonásobnost. Nedíváme se na muže nebo na ženu, ale na lidskou, antropomorfní bytost (!)... Jsme už z našeho těla a ze všech stereotypních kulturních bariér unaveni, z celé té fyziologické segregace... Jsme samci a samice, dospělí a děti, lesby a teplouši, šoustané a šoustaní, pojímající a pojímání. Nechceme přijmout omezování takového bohatství různých pohlaví.

Naše sapfické vyjádření je jenom jednou ploškou našich sexuálních možností. Odmítáme se vymezovat tím, co po nás společnost žádá a říkat si hetero, lesby, teplouši a jak se všem těm publicistickým výplodům říká. Ve všech našich touhách jsme zbaveni rozumu.“

*(časopis Libé, červenec 1978,
Judith Bellada, Barbara Pentonová)*

Frenézie neomezeného sexuálního počínání, náhle propuklá ventilace touhy v jejích požadavcích a ve slasti – není to opak toho, o čem mluví Roustang: pokud se až dosud ženám vštěpovalo, že nemají nic požadovat, aby byly zavlčeny k tomu, aby po ničem netoužily, není to dnes tak, že všechno žádají, ale po ničem netouží? Je celý černý kontinent dekodován slastí?

Mužský princip se pohybuje ve větší blízkosti Zákona, ženský princip ve větší blízkosti slasti. Tato slast se stává axiomatickou poučkou rozšířovaného světa jako femininní osvoboditelský odkaz, produkovaný pomalým vysilováním Zákona; orgasmus jako vyčerpaná forma Zákona. Zákon se stává pobídkou k slasti, zatím co dříve byl jejím zákazem. Efekt obráceného simulování: slast jako osvobozená, a taktó autonomně označovaná, vyjadřuje, že je skutečným zákonným následkem. Zákon mizí a na jeho místo se nastoluje orgasmus jako nová smlouva. Co to značí: nic se nezměnilo a obrácení znaků je jenom strategickým tahem. Takový je důvod současného překroucení a dvojího zesílení ženství a slasti jako výsadního práva, uplatňovaného na mužích, a také důvod zákazu, který kdysi opanoval smysl sexuality. Exaltace ženskosti je nástrojem takové generalizace, která nemá obdoby, a kontrolovanou extenzí Smyslu sexuality.

Neočekávané osudové určení, které vezme zkrátka všechny iluze touhy a učiní přítrž všem osvoboditelským racionalizacím. Marcuse říká:

„To, co v patriarchálním systému vypadá jako femininní antiteze maskulinních hodnot, by mohlo vytvořit skutečně společenskou alternativu, historicky potlačovanou – alternativu socialistickou... Skoncovat s patriarchální společností znamená popřít specifické kvality ženy v tom smyslu, že tyto kvality budou rozšířeny do všech oblastí společen-

ského života, do sektorů práce i zábavy. Osvobození ženy by jedním rázem přineslo také osvobození muže...“

(Actuels, nakladatelství Galilée)

Osvobozené ženství bude vrženo do služeb nového kolektivního Éróta (stejná operace jako v případě instinktu smrti – stejná dialektika verbování nového sociálního Éróta). Ale co se může přihodit, pokud ženskost, na míle vzdálená souboru specifických vlastností (což možná byla v potlačování a jenom tam), jednou osvobozená, se začne oddávat *erotické indeterminaci*, jejímž bude výrazem, a přivodí si ztrátu specifických vlastností jak v oblasti sociální, tak sexuální?

Ve svádění spočívá ironická síla ženství, stejná síla spočívá dnes v indeterminismu a dvojznačnosti, která je příčinou toho, že propagování ženství je doprovázeno zhoršující se epidemií jejího statutu jako objektu, přesně řečeno rozmáháním se generalizované pornografie. Podivná souvislost, na niž doplatí osvobodivý feminismus, který by chtěl o subjektové a objektové stránce rozhodovat. Tato snaha je beznadějná, osvobození ženskosti nabývá významu spolu s radikální dvojznačností. Roustangův text, který má snahu valorizovat záplavu femininních požadavků, nás nenechává na pochybách, že můžeme tušit katastrofu, která je pro ženu představována převedením veškeré touhy do požadavku a právního nároku. Sebevražedný stav muže, vyvolaný tímto nárokem, můžeme považovat za rozhodující argument, neméně důležitý, jako nemožnost odlišení *monstrózní nepřirozenosti* tohoto nároku a ženské slasti od naprostého zákazu, kterým byla tato oblast postižena dříve.

Tuto dvojznačnost nalezneme stejně dobře na straně mužství a jeho ochablosti. Panika, u muže vyprovokovaná „osvobozeným“ ženským subjektem, má obdobu v jeho zranitelnosti před pornografickým zasvěcováním do ženského „odcizeného“ sexu, před objektivací ženské se-

xuality. Ať už se žena dožaduje orgasmu tím, že „si uvědomuje racionální založení vlastní touhy“, nebo ať už se nabízí rozkoši v podobě naprosté prostituce – ať už je ženství subjektem nebo objektem, svobodným nebo prodejným, všude je ženskost předkládána jako úhrnný stav pohlaví, dokořán zející hltavosti, nenasytné žravosti. Ne-ní to žádná náhoda, že se veškeré porno soustředí na ženské pohlaví. Erekcce není nikdy naprosto jistá (v pornomateriálech se nevyskytují žádné scény impotence, ta je zaklínána halucinací bezuzdné ženské nabídky). Jejím námětem je v sexualitě dosti problematický, protože je úhrnem projevů a důkazů bez diskontinuity a tato maskulinní sledovaná pozice je delikátní. Ženské pohlaví je ve srovnání vyrovnanější: pohotovost k použití, vnější otevřenost, převládající stupeň nula. Kontinuita ženského, v opozici k intermitenci mužského, je používána jako dostačující důkaz konečné svrchovanosti v rovině organické reprezentace slasti a v rovině nekonečnosti sexu, která se stala naším fantazmatickým rozměrem.

Sexuální osvobození stejně jako osvobození produktivních sil je potencionálně neohraničené. Vyžaduje jenom realizovanou nadbytečnou mohutnost, „sex affluent society“, společnost zaplavenou sexem. Tato společnost už by neměla trpělivě snášet vzácnost sexuálního dostatku, stejně jako vzácnost výskytu materiálního blahobytu. Ztělesnit takovou *utopickou* disponibilitu a kontinuitu dokáže pouze ženské pohlaví. V takovém typu společnosti budou feminizovány, sexualizovány na ženský způsob předměty, materiální výtobytky, služby a vztahy všech druhů – v reklamě konečně není problémem, jak spojit sex s pračkou (to je absurdní), ale podejte porovnání výrobku s takovou imaginární ženskou vlastností, jakou je pohotová dostupnost, neodvolatelná a nikdy pouze přibližná.

Pornosexualita se ukolébává pohlcující monotónií, v níž muž, splasklý nebo ztopořený, hraje pouze směšně nepatrnou úlohu. Typ hard core na tom nic nezměnil,

mužnost už nikoho nezajímá, protože je příliš determinovaná, příliš příznaková – falus jako kanonizovaný význam – a příliš zranitelná. Fascinace se přiklání k neutralitě, k zející indeterminovanosti, k mobilní a rozptýlené sexualitě. Jedná se o historickou odplatu za tolik staletí potlačování a frigidity? Možná, ne však určitě; vyčerpání sexuálního znaku, který byl historicky maskulinní a ze kterého čerpala všechna schémata erekтивности jako napřimování a budování, vertikality a ascendance, mohutnění růstu, produkce atd., se dnes ztrácí v obsesivní simulaci všech těchto námětů – nebo tématu ženství, jak vstoupilo po všech těch dobách do podoby svádění. Za mechanistickou objektivací pohlavních znaků je maskulinní slabostí a femininní je nulovým stupněm, který převažuje.

Konečně jsme dospěli do výchozí sexuální situace, která plodí násilí a znásilnění – znásilnění, provedené na mužství v „předsebevražedném“ stavu, a to ženskou slastí, odvázanou ze řetězu. Zde se však nejedná o obrácenou historickou situaci, v níž bylo násilí páčáno na ženě sexuální mužskou silou. Jedná se o násilnou neutralizaci, o potlačení a zánik příznakového pojmu před náparem pojmu bezpříznakového. Toto násilí není nasytitelné, rodové nebo druhové, je to násilí odrazování, *násilí bezpohlavní*, násilí stupně nula.

Takové je také porno, násilí neutralizovaného sexu.

Porno-stereo

*Zaveď mě do svého pokoje a udělej mi to.
V tvém slovníku je cosi nedefinovatelného,
co vyvolává touhu.*

Philip Dick: *Ples schizoušů*

Turning everything into reality.
Jimmy Cliff

Trompe l'oeil, umění iluzivního zobrazení, odnímá určitou dimenzi skutečnému prostoru, a v tom spočívá jeho svádění. Porno naopak přidává rozměr k prostoru sexu, dělá ho ještě realističtější, než je jeho skutečná realita – v tom spočívá absence svádění.

Fantazmaty, strašícími v pornu, se musíme zabývat (fetiš, perverzity, primitivní scény atd.), protože jsou tam vmezeřeny jako návdavek „reality“. Možná je porno